

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Наукова бібліотека ім. М. Максимовича

Інформаційно-бібліографічний відділ

**Діяльність волонтерів, благодійників і
громадських активістів в Україні під час
російсько-української війни на сторінках
газети**

(2014 – червень 2022 рр.)

Аналітичний огляд

2022

Діяльність волонтерів, благодійників і громадських активістів в Україні під час російсько-української війни на сторінках газети "Факти та коментарі" (2014 – червень 2022 рр.) : аналітичний огляд / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Наук. б-ка ім. М. Максимовича, Інформ.-бібліогр. від. ; [упоряд. Н. В. Кошлякова ; за заг. ред. І. І. Тіщенко ; наук. ред. д-р наук з соц. іальних комунікацій О. О. Сербін]. – Київ : [б. в.], 2022. – 47 с.

Українсько-російська війна, що розпочалася у 2014 р. та триває дотепер, згуртувала українське суспільство у боротьбі проти єдиного ворога і надала нового поштовху для волонтерського руху, благодійної діяльності від окремих активістів до громадських організацій.

1. **Бесперстова О.** Буча то не виняток, – відомий волонтер // Факти та коментарі. URL: <https://ukrainenews.fakty.ua/399324-bucha-eto-ne-isklyuchenie---izvestnyj-volonter> (04.04.2022 р.).

Відомий волонтер Роман Доник написав у Facebook дуже зворушливий текст про події в Бучі: «Розумієте, Буча то не виняток. То просто вони не встигли за собою прибратися. Вони для цього прийшли. Вони з першого тижня почали добивати ранених, та знущатися над цивільними. Те, про що ми казали з самого початку, зараз просто побачили всі. Це війна на знищення. Або ми знищимо армію окупантів, або вона знищить всіх нас. Військових, цивільних, пенсіонерів, дітей. Навіть домашніх тварин».

2. **Бесперстова О.** «Коломийський борщ»: як нагодувати бійців домашньою їжею швидкого приготування // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400807-quot-kolomyjskij-borcsh-quot-kak-nakormit-bojcov-domashnej-edoj-bystrogo-prigotovleniya> (07.05.22).

Ганна Янковець, одна з організаторів проєкту «Коломийський борщ» розповіла про особливість борщових та супових концентратів: «З перших днів вторгнення загарбників я й моя подруга Олеся Яворська почали думати, чим зможемо допомагати фронту, бо зараз не можна сидіти просто так і чогось чекати. Виникла ідея готувати хлопцям смачну, якісну, корисну їжу швидкого приготування. Унікальність нашої технології в тому, що наші борці та супи варити не треба. Що таке "коломийський борщ"? Сушимо всі інгредієнти, потім

розфасовуємо їх (упакування вакуумне) разом з томатною пастою. Все, що потім необхідно зробити нашим захисникам, – висипати пакет у каструлю, залити окропом та почекати 10 хвилин».

3. **Бесперстова О.** «Людей, яких силою вивезли в росію, спочатку прискіпливо допитувала ФСБ», – волонтерка// Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401602-quot-lyudej-kotoryh-siloy-vyvezli-v-rossiyu-snachala-plotno-doprashivaet-fsb-quot---volonter> (25.05.22).

«Ще одним жахливим злочином країни-агресора є примусове вивезення в росію десятків тисяч мешканців тимчасово окупованих територій. Точну їх кількість сьогодні не назве ніхто. На жаль, ця цифра зростає з кожним днем. Волонтерка Владислава Гаврилюк допомагає українцям, які є фактично цивільними полоненими загарбників, дістатися до Європи. Це ще той непростий квест – купа нюансів, перепон, складнощів. Вона вважає, що держава має прикласти максимальні зусилля, щоб якомога швидше визволити наших громадян з таборів, які для них влаштували росіяни».

4. **Бесперстова О.** Лють дає сили, – відомий волонтер Леся Литвинова // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398705-yarost-daet-sily---izvestnyj-volonter-lesya-litvinova> (22.03.22.).

5. **Бесперстова О.** Мають точно народитися діти: волонтери врятували 5 тисяч людських ембріонів// Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398211-dolzhny-tochno-roditsya-deti-volontery-spasli-5-tysyach-chelovecheskih-embrionov> (13.03.22).

У Харкові є центр, який безкоштовно допомагає бездітним сім'ям стати батьками. Таких центрів всього три в Україні. Нещодавно до місцевої волонтерки Марії Зайцевої, яка з перших днів війни розвозить мешканцям гуманітарну допомогу, звернулися фахівці цього центру з незвичним проханням: знайти і привезти рідкий азот, який конче потрібен, щоб врятувати п'ять тисяч ембріонів. Знайти цю речовину у місті зараз неможливо, а без неї ембріони загинуть. Безцінний азот

знайшли на Дніпропетровщині, а волонтери, ризикуючи життям, під обстрілами привезли його до Харкова. Тепер запасів вистачить на два місяці, ембріони у надійному сховищі, запевняють співробітники центру. З половини врятованих зародків мають точно народитися діти, сподіваються вони.

6. **Бесперстова О.** «Наші військові кажуть, що виженуть рашистську погань з луганської землі», – мешканець Лисичанська // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399500-nashi-voennye-govoryat-cho-vygonyat-rashistskuyu-pogan-s-luganskoj-zemli---zhitel-lisichanska> (09.04.22).

Житель Лисичанська Володимир Потапов (ім'я та прізвище змінені, оскільки він очолює одне з ключових підприємств міста і тепер побоюється, що окупанти можуть тероризувати співробітників, що залишилися там) на самому початку війни відправив сім'ю в одну із західних країн, а сам залишався зі своїм колективом, до останнього сподіваючись, що виїжджати не доведеться. Залишив місто, лише отримавши наказ про евакуацію. Він зазначає: «Навіть у такому кошмарі люди залишаються людьми. Моя знайома роками підгодовує, стерилізує та лікує безпритульних тварин. Її чоловік та дитина виїхали. А вона не могла покинути своїх "підопічних". Їй допомогли волонтери. Зараз вона на Дніпропетровщині разом із сімома собаками».

7. **Бесперстова О.** Обшуки та викрадення: окупанти розпочали «зачистку» Херсона // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398116-obyski-i-pohicsheniya-okkupanty-nachali-zachistku-hersona> (11.05.22).

«Поки що очевидно, що метою розпочатої "зачистки" стали ветерани АТО, співробітники СБУ, зокрема колишні, та активісти українських партій. Загроза нависла і над журналістами, які продовжують виконувати свою роботу».

8. **Бесперстова О.** «Під час окупації отримала кілька SMS з росії: "Ирпень горит? Рада?"», – депутат Ірпінської міськради // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400858-vo-vremya-okkupacii-poluchilaneskolko-sms-iz-rossii-irpen-gorit-rada---deputat-irpenskiego-gorsoveta> (09.05.22).

Про те, чим і як зараз живе рідне місто, та що воно пережило, «ФАКТАМ» розповіла депутатка міськради та радниця мера Ірпеня Віолетта Дворнікова: «75 відсотків інфраструктури міста пошкоджено рашистами. Під час окупації я була відповідальна за логістику в штабі. Наша команда по евакуації – це вісім дівчат, які 24/7 працювали на телефонах "гарячої лінії". Ми приймали дзвінки й координували роботу понад 50 волонтерів, які добровільно взялися за дуже складну і небезпечну роботу – евакуювати людей. Вони мешканці Ірпеня, не входили навіть у територіальну оборону. Саме ці мужні люди евакуювали понад 90 відсотків населення. Наша команда на чолі з Олександром Маркушиним одразу після деокупації почала активні роботи з наведення ладу. Нам дуже допомагає Київська обласна адміністрація, є підтримка від Офісу президента, до цього процесу долучилися волонтери та приватні підприємці. На сьогодні місто очищене на 95 відсотків. Люди теж активно долучаються до цього й намагаються самостійно щось робити».

9. **Бесперстова О.** Росіяни потерплять Путіна ще років п'ять, а потім настане крах, – Олег Сенцов // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/353584-rossiyane-poterpyat-putina-ecshe-let-pyat-a-zatem-nastupit-krah---oleg-sencov> (24.09.20).

Для режисера, сценариста, письменника та громадського діяча Олега Сенцова рік, що пройшов після звільнення (7 вересня 2019-го Олег та ще 34 в'язні Кремля прилетіли з Москви до Києва), був дуже насиченим. Спочатку він, за його словами, «майже півроку волонтерів на МЗС, розповідаючи світові про наших полонених та

російську агресію». Потім настав період активної творчості: у червні побачив світ його новий роман «Другу також варто придбати» (перший роман називався «Купіть книгу – вона смішна»), у вересні буде видано двотомник «Щоденник голодування».

10. **Бесперстова О.** У Бердянську окупанти затримали кількох учасників проукраїнських мітингів // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398323-v-berdyanske-okkupanty-zaderzhali-neskolkih-uchastnikov-proukrainskih-mitingov> (15.05.22).

«15 березня окупанти затримали кількох учасників проукраїнських мітингів у Бердянську. Як розповів на умовах анонімності мешканець міста, з перших днів окупації (росіяни увійшли до Бердянська 27 лютого) активісти щодня проводили акції протесту з гаслами "Бердянськ – це Україна". За його словами, до цього росіяни ставилися до опору більш-менш лояльно. Сьогодні вони демонстративно привезли автозаки та після закінчення мітингу затримали кількох учасників. Зв'язку із ними немає. Куди їх забрали, невідомо».

11. **Бесперстова О.** «У нас була тиха здача Херсону», – мешканка міста розповіла про спротив земляків окупантам // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399053-u-nas-byla-tihaya-sdacha-hersona-zhitelnica-goroda-rasskazala-o-soprotivlenii-zemlyakov-okkupantam> (30.03.22).

2 березня російські загарбники увійшли в Херсон. Це місто стало першим тимчасово окупованим з моменту їхнього повномасштабного вторгнення. Попри намагання залякати мирне населення Херсон довів, що у нього є і гідність, і впертий характер. Активізувався волонтерський рух – ліки, які волонтери встигли закупити в аптеках, роздали по лікарнях. Потроху якимось коридорами волонтери привозили їх з Миколаєва, потім цей рух зупинився через бойові дії. Завдяки нашим волонтерам, які вже вдень 24 лютого закликали збирати все, що можна, плюс на волонтерські картки одразу почали

поступати гроші, закупили запаси продуктів, медикаментів, речей. Вони швидко пофасували їжу і більше двох тисяч нужденних (багатодітні родини, лежачі хворі, інваліди) отримали допомогу. Є точки, які годують мешканців безкоштовно. Людей з першого дня попросили: «Дивіться, хто поруч, і допомагайте». Багато херсонців включилися у волонтерський рух.

12. **Волкова Г.** Група молодих полтавців налагодила пошиття бронезилетів з унікальними захисними якостями (фото, відео) // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398589-gruppa-molodyh-poltavchan-naladila-poshiv-bronezhiletov-s-unikalnymi-zacshitnymi-kachestvami-foto-video> (20.03.22).

«А все почалося з того, що Руслан Сокол вирішив подарувати захисне обмундирування двом своїм знайомим, котрі пішли служити в територіальну оборону. Його ідею підтримали товариші – Василь Ткаченко, який працює механіком на СТО, охоронець приватної фірми Василь Редько та айтишник Юрій Грицан. Хлопці скинулися по 5 тисяч гривень, через знайомих вийшли на швачку Тетяну Покутню, яка сама шукала можливості допомагати захисникам».

13. **Гавриш А.** Рашисти викрали відомого українського журналіста й змушують його розказувати про «звірства ЗСУ» // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400972-rashisty-pohitili-izvestnogo-ukrainskogo-zhurnalista-i-zastavlyayut-ego-rasskazyvat-o-zverstvah-vs-u> (11.05.22).

Пішов вже третій місяць, як московитські окупанти викрали у Новій Каховці журналіста й громадського активіста Сергія Цигіну – колишнього офіцера Сил спецоперацій, учасника АТО. Про це «ФАКТМ» розповіла дружина Сергія Олена Новицька: «У свою частину, де колись служив, повернутися не міг, бо йому вже 60 років є, а поправка, якою військовий вік подовжено до 65 тоді ще не була прийнята. Сергій вирішив узятись за ту зброю, яка у нього була –

ноутбук. Зайнявся інформаційною обороною. Майже цілодобово сидів у інтернеті, аналізував інформацію, писав і публікував статті у соцмережах. Пізніше стали надходити гроші з усіх куточків України, з-за кордону від його друзів – то ми мали змогу займатися волонтерством. Купували харчові продукти, ліки, розносили людям похилого віку (волонтерська група «Україночка» допомагала людям як у Новій Каховці, так і в сусідніх селах та містечках). Саме коли він ішов з черговою допомогою до людей, його й затримали на блокпості 12 березня».

14. **Гал І.** В росії таке неможливо: окупанти шоковані українськими волонтерами // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400261-v-rossii-takoe-nevozmozhno-okkupanty-v-shoke-ot-ukrainskih-volonterov> (24.04.22).

У Харківській області, частина якої окупована рашистами, активізувався волонтерський рух: «Соціально-побутова ситуація дуже складна, тому люди продовжують самоорганізовуватися для взаємодопомоги. У Великобурлуцькому районі волонтери розносять по будинках продукти та ліки малозабезпеченим. Для цього волонтери самостійно збирають гроші, принципово відмовляючись від російської „допомоги“. У Куп'янському районі, де відсутнє водопостачання, волонтери організували доставку технічної води для людей похилого віку. Ситуація з доступом до питної води залишається дуже напруженою».

15. **Гал І.** «Вдихніть. Не читайте новини бодай добу. Дайте армії робити свою справу», – Віктор Пузанов // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400170-vydohnite-ne-chitajte-novosti-hotya-by-sutki-dajte-armii-delat-svoe-delo---viktor-puzanov> (22.04.22).

Популярний блогер, волонтер, у минулому – радник голови Мінінфраструктури, член робочої групи з реформування Міноборони України Віктор Пузанов попередив українців: «Вдихніть.

Відпочиньте. Не читайте новини бодай добу. Тому що дуже складно відокремлювати новини від спрямованих вкидів, які розганяються ботами або дурнями».

16. **Гал І.** В'язень Кремля Чирній вийшов на волю // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/375480-uznik-kremlya-chirnij-vyshel-na-svobodu> (07.05.21).

Кримський активіст, викладач історії Олексій Чирній, якого у Росії незаконно засудили до ув'язнення за «справою Сенцова», вийшов на волю після семирічного ув'язнення. Його незаконно утримували у декількох колоніях суворого режиму на території Російської Федерації – у Магадані, Москві, Ростові-на-Дону. історика затримали у ніч з 8 на 9 травня 2014 року у Криму. Його судили за звинуваченням в організації терактів на півострові разом з українським режисером Олегом Сенцовим, фотографом Геннадієм Афанасьєвим та Олександром Кольченком.

17. **Гал І.** Наслідувала приклад «Калуша»: Даша Астаф'єва звернулася до світу із важливим закликом щодо Маріуполя // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401237-poshla-vsled-za-kalushem-dasha-astafeva-obratilas-k-miru-s-vazhnym-prizyvom-otnositelno-mariupolya> (17.05.22).

Популярна співачка Даша Астаф'єва, яка стала з початку війни не менш популярним волонтером, наслідувала приклад переможців «Євробачення», групи Kalush Orchestra, звернувшись до світової спільноти. На своїй сторінці у соціальній мережі Даша закликає світ докласти зусиль для порятунку українських бійців з «Азовсталі».

18. **Гал І.** Під Черніговом рашисти вбили чоловіка народної депутатки Стефанишиної та розстріляли колону волонтерів // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399147-pod-chernigovom-rashisty-ubili>

[muzha-narodnogo-deputata-stefanishinoj-i-rasstrelyali-kolonnu-volonterov](#)

(31.03.22).

Під Черніговом рашисти вкотре обстріляли волонтерів, які їхали в облогове місто, аби допомогти з евакуацією. Про це повідомив радник міністра внутрішніх справ України Антон Геращенко. За його інформацією, напередодні під обстріл потрапили п'ять автобусів. Бусікі з волонтерами зустріли орки і підло розстріляли незважаючи на те, що в них їхали цивільні. Серед волонтерів один загинув, четверо тяжко поранених. Одному з бусів вдалося вирватися на пробитих колесах. Водія поранено, його доправили до лікарні.

19. **Гал І.** «Суд» окупантів виніс суворий вирок чотирьом кримським татарам // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/382947-sud-okkupantov-vynes-surovyj-prigovor-chetyrem-krymskim-tataram>

(16.09.21).

«У Криму триває кримінальне переслідування кримчан, у тому числі й кримських татар. Так, цього року окупаційний суд Криму виніс звинувачувальні вирок кримчанину Олегу Приходьку та главі Меджлісу кримськотатарського народу Рефату Чубарову (заочно), а у військовому суді Ростова-на-Дону чотирьох кримських татар засудили до тривалих термінів у колоніях суворого режиму».

20. **Гал І.** «У росію нах*й»: в Україні за шалені гроші продали унікальний дорожній знак // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/402059-v-rossiyu-nah-j-v-ukraine-za-beshenye-dengi-prodali-unikalnyj-dorozhnyj-znak> (03.06.22).

«Укравтодор» нещодавно виставив на аукціон унікальний дорожній знак, продав його за 631 тисячу гривень, завдяки чому було зібрано кошти на допомогу ЗСУ.

21. **Громов Ю.** Легенда «Динамо» розповів, як біг без «зеленого коридору» із захопленого російськими окупантами Гостомеля // Факти

та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398324-legendy-dinamo-rasskazal-kak-bezhal-bez-zelenogo-koridora-iz-zahvachennogo-rossijskimi-okkupantami-gostomelya> (15.03.22).

22. **Громов Ю.** На Київщині російські окупанти вбили футболіста-волонтера // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398245-na-kievshine-rossijskie-okkupanty-ubili-futbolista-volontera> (14.03.22).

23. **Громов Ю.** Шевченко відзначився патріотичним жестом у переможному матчі за збірну світу (відео) // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/402480-shevchenko-otlichilsya-patrioticheskim-zhestom-v-pobednom-matche-za-sbornuyu-mira-video> (13.06.22).

У столиці Англії на «Лондон Стедіум» пройшов щорічний благодійний матч Soccer Aid 2022 під егідою UNICEF. На полі зішлись найтитулованіші команди – збірні Англії та світу. Серед їхніх суперників були такі відомі у світі футболу імена, як Петро Чех, Кафу, Роберто Карлос, Андрій Шевченко. Завдяки благодійного поєдинку вдалося зібрати понад 18 млн доларів. Виручені кошти з матчу спрямовують в Unicef, на підтримку дітей з усього світу. Цьогоріч організатори турніру мають передати певну частину коштів для дітей з України.

24. **Громов Ю.** Ярмоленко купив та відправив до рідного Чернігова швидку допомогу з гуманітарними «подарунками» (фото) // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400529-yarmolenko-kupil-i-otpravil-v-rodnoj-chernigov-skoruyu-pomocsh-s-gumanitarnymi-podarkami-foto> (01.05.22).

Капітан збірної України Андрій Ярмоленко, рідні якого рятувалися в Чернігові від бомбардувань, активно бере участь у гуманітарних ініціативах заради допомоги нашій країні, що страждає від війни, і співвітчизникам, які її потребують.

25. **Добров В.** Активісти під НБУ вимагали зупинити діяльність Globalmoney в ОРДЛО та РФ, – ЗМІ // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/382972-aktivisty-voze-nbu-trebovali-prekratit-deyatelnost-globalmoney-v-ordlo-i-rf---smi> (16.09.21).

Припинити співпрацю платіжної системи Globalmoney з фінустановами РФ та надання послуг на непідконтрольних Україні територіях вимагали ветерани АТО-ООС під стінами НБУ та офісом Globalmoney у БЦ «Ренесанс». За інформацією активістів, компанією управляють з Москви, і вона, всупереч законодавству, обслуговує російський бізнес, що перебуває під санкціями РНБО. А також допомагає терористам з непідконтрольних територій переводити у готівку рублі зі своїх електронних гаманців. Саму компанію протестувальники пов'язують із сім'єю Януковича.

26. **Добров В.** Українці почали бойкот паличок VICI, власник яких не припинив бізнес на росії // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401517-ukraincy-nachali-bojkot-palochek-vici-vladelec-kotoryh-ne-prekratil-biznes-na-rossii> (23.05.22).

У супермаркетах по всій Україні активісти клеять стікери «Не спонсорує війну в Україні», «Не купуй у вбивці», «VICI – спонсор війни» на продукцію компанії «Вічунай груп», найбільш поширеним видом якої є крабові палички VICI. Як повідомляють користувачі у Facebook, акція відбувається у великих містах України – зокрема, у Києві, Одесі, Львові, Житомирі, Дніпрі та інших. Місцем проведення акції стали супермаркети загальнонаціональних торговельних мереж: «Сільпо», «Новус», «Ашан», «Таврія», «Рукавчика», «Близенько», «Бджілка». Причиною незадоволення активістів стало те, що «Вічунай груп» досі не зупинила роботу свого заводу «Вічунай-Русь» у місті Советськ Калінінградської області росії. Виробник продовжує платити податки у бюджет країни, що веде війну проти України, і нещодавно виступив із заявою, що термін роботи російського підприємства буде

подовжено ще на три місяці. Активісти наголошують, що завод у Советську є містоутворюючим підприємством, на якому працює 2000 росіян, компанія заплатила близько 150 млн рублів податків і продовжує витрачати кошти на логістику і маркетинг на росії.

27. **Іваненко Г.** Лауреатом американського ПЕН-клубу став Владислав Єсипенко: нагороду родині політв'язня вручив актор Майкл Дуглас // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401606-laureatom-amerikanskogo-pen-kluba-stal-vladislav-esipenko-nagradu-seme-politzaklyuchennogo-vruchil-akter-majkl-duglas> (25.05.22).

Політв'язень Кремля, фрілансер «Радіо Свобода» Владислав Єсипенко, якого окупаційний суд Сємфірополя засудив до шести років колонії загального режиму, став лауреатом премії Американського ПЕН-клубу Barbey Freedom to Write Award 2022. Церемонія вручення цьогорічної премії проходила в Нью-Йорку в Американському музеї природознавства. Нагороду замість Єсипенка отримали його дружина Катерина та донька Стефанія.

28. **Койдо О.** Кібер-війна проти Росії та Білорусі: сотні покладених сайтів, падіння Московської біржі, закриття банкоматів // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/397384-kiber-vojna-protiv-rossii-i-belarusi-sotni-polozhennyh-sajtov> (28.02.22).

Після оголошення Путіним так званої «спецоперації по Україні», відповіддю став не лише потужний опір української армії та суспільства. Росії оголосили війну і на кібер-фронті, що може завдати економіці та суспільству агресора втрат не менше, ніж економічні та соціальні санкції Європи та США. Було створено українські кібер-війська IT ARMY of Ukraine, які негайно розпочали атаки. Спочатку – проти Росії та її найважливіших сайтів. А потім і проти Білорусі, що приєдналася до агресії щодо нашої країни.

29. **Крупіна Л.** «Бог ніколи не спізнюється»: відомий український пастор Роман Корнійко у перший день війни з-під бомб

евакуював до Німеччини 157 дітей-сиріт // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401969-bog-nikogda-ne-opazdyvaet-izvestnyj-ukrainskij-pastor-roman-kornijko-v-pervyj-den-vojni-iz-pod-bomb-evakuiroval-v-germaniyu-157-detej-sirot> (02.06.22).

30. **Крупіна Л.** «Мої дівчатка! Я на вас так чекав! Мене вбивають», – такі слова почули дружина і донька українського політв'язня у Володимирському централі в Росії // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/395359-moi-devochki-ya-vas-tak-zhdal-menya-ubivayut---takie-slova-uslyshali-zhena-i-doch-ukrainskogo-politzaklyuchennogo-vo-vladimirskom-centrale-v-rossii> (03.02.22).

«Мешканець Криму, український політв'язень Олег Приходько працював ковалем і зварювальником, відмовився на вимогу поліції зняти прапор України, що майорів у нього на подвір'ї. Він був головою осередку партії "Свобода" в Сакському районі Криму, не визнав окупацію у 2014 році не прийняв російське громадянство».

31. **Лещенко О.** В ЄС працюють над активізацією діяльності міжнародних гуманітарних місій в Україні, – голова Львівської ОВА // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398364-v-es-rabotayut-nad-aktivizaciej-deyatelnosti-mezhdunarodnyh-gumanitarnyh-missij-v-ukraine-glava-lvovskoj-ova> (16.03.22).

«Сьогодні на Львівщині немає системної роботи європейських гуманітарних організацій. Зараз всім займаються волонтери, підприємці та Львівська ОВА. Щодня Львівська ОВА, місцеві підприємці та волонтери готують 25 тисяч порцій обідів та сніданків, а у кожному районі області вже розгорнуто гуманітарні штаби», – зазначив очільник Львівщини Максим Козицький.

32. **Лещенко О.** В ОП розповіли про ситуацію з доставкою допомоги на Чернігівщину // Факти та коментарі. URL:

<https://fakty.ua/398737-v-op-rasskazali-o-situacii-s-dostavkoj-pomocshi-na-chernigovcshinu> (23.03.22).

«За останні тижні зусиллями Укрзалізниці та автомобільним транспортом було направлено дуже багато гуманітарної допомоги до Чернігова та Чернігівської області». Про це в прямому ефірі українських телеканалів розповів заступник керівника Офісу президента Кирило Тимошенко. Наразі ситуація така, що виїжджати з Чернігова люди могли тільки з волонтерами або самотужки по неузгоджених коридорах.

33. **Лещенко О.** Колона з 4 тисячами маріупольців доїжджає до Запоріжжя: люди кілька днів стояли у полі // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398934-kolonna-s-4-tysyachami-mariupolcami-doezzhaet-do-zaporozhya-lyudi-neskolko-dnej-stoyali-v-pole> (26.03.22).

«Колона, якою триває евакуація з Маріуполя, вже доставила 4 тисячі жителів знищеного окупантами міста на підконтрольну Україні територію Запорізької області. Не зважаючи на домовленості і погоджений маршрут, ця колона, в якій перебуває декілька тисяч маріупольців, два дні простояла фактично заблокована російськими блок-постами. Люди жили фактично у полі. Заступник керівника Офісу Президента Кирило Тимошенко висловлює велику подяку волонтерам, які годували і допомагали людям, а також водіям, що вже третю добу у дорозі. За словами заступника керівника Офісу Президента Кирила Тимошенка, процес евакуації в черговий раз порушили російські бойовики».

34. **Лещенко О.** На базі КОДА запрацював волонтерський центр допомоги мешканцям Київщини // Факти та коментарі. URL: <https://politics.fakty.ua/397895-na-baze-koda-zarabotal-volonterskij-centr-pomocshi-zhitelyam-kiyevcshiny> (23.03.2022 р.).

35. **Лугова Ю.** «Був першим у будь-якому бою»: під Харковом загинув активіст Роман Ратушний, який захищав Протасів Яр у Києві від забудовників // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/402542-by-l-pervym-v-lyubom-boyu-pod-harkovom-pogib-aktivist-roman-ratushnyj-zacshicshavshij-protasov-yar-v-kieve-ot-zastrojcshevikov> (14.06.22).

Під час війни з росією загинув відомий київський активіст, голова ГО «Захистимо Протасів яр» та розвідник знаменитої 93 ОМБР «Холодний яр» Роман Ратушний.

36. **Лугова Ю.** Везли їжу та допомогу: у Бучі під Києвом нелюди Путіна розстріляли волонтерів // Факти та коментарі. URL: <https://ukrainenews.fakty.ua/397839-vezli-edu-i-pomocsh-v-buche-pod-kievom-nelyudi-putina-rasstrelyali-volonterov> (23.03.2022 р.).

37. **Лугова Ю.** «Вночі снилися танки і вибухи»: Віра Брежнєва разом із дочкою допомагає українським біженцям у Польщі// Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398561-nochyu-snilis-tanki-i-vzryvy-vera-brezhneva-vmeste-s-docheryu-pomogaet-ukrainskim-bezhencam-v-polshe> (20.03.22).

«Волонтерство у різних проявах – це найчастіше невдячна праця. Не чекайте подяки, якщо є порив – робіть, якщо ні – іншої мотивації не існує. Тому якщо робити, то просто щиро. Я так роблю просто тому, що не можу інакше», – підсумовує Віра Брежнєва, зазначаючи, що "ми зараз усі разом проходимо випробування на людяність"».

38. **Лугова Ю.** «Доставити б на Салтівку»: українська супермодель Алла Костромічева зібрала велику допомогу для України// Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398925-dostavit-by-na-saltovku-ukrainskaya-supermodel-alla-kostromicheva-sobrala-bolshuyu-pomocsh-dlya-ukrainy> (26.03.22).

Супермодель Алла Костромічева зараз перебуває за кордоном, де не марнує час, а займається збором гуманітарної допомоги для України.

35-річна модель опинилася у Польщі, але допомагає Україні звідти. Разом із волонтерами зірка зібрала гуманітарну допомогу, яку вже відправлено на батьківщину. «Ми успішно передали мешканцям 14 тонн їжі, ліків та необхідних речей», – поділилася Алла.

39. **Лугова Ю.** Житель Бородянки врятував із лап путінських нелюдів 50 людей, але сам потрапив у застінки (відео) // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401620-zhitel-borodyanki-spas-iz-lap-putinskih-nelyudej-50-chelovek-no-sam-ugodil-v-zastenki-video> (25.05.22).

Володимир Шома – директор дитячої юнацької спортивної школи. Як тільки російські військові пішли у повномасштабний наступ, вступив до лав територіальної оборони. А коли вороги дісталися і Бородянки, почав евакуювати людей у безпечніші місця.

40. **Лугова Ю.** Молимося і вболіваємо за Україну: онуки Григорія Чапкіса та Софії Ротару звернулися до світу // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399371-molimsya-i-boleem-dushoj-za-ukrainu-vnuchki-grigoriya-chapkisa-i-sofii-rotaru-prizvali-mir-okazat-pomocsh-nashej-strane> (05.03.22).

Внучка Григорія Чапкіса Ольга Софрончик, яка проживає в Італії, продовжує надавати допомогу своїй багатостраждальній Батьківщині. Вона розпочала збір коштів для українців, які перебувають у зоні бойових дій, і проводить кампанію досить активно. Не залишилася осторонь того, що відбувається в Україні, і онука легендарної Софії Ротару Соня Євдокименко. Вона з перших днів війни намагається привернути увагу громадськості до злочинів окупантів, розповідаючи правду про те, що відбувається в Україні.

41. **Лугова Ю.** Не гірше «циган з трактором»: під Києвом місцеві жителі героїчно викрали у ворога бензовоз із дизелем і передали його ЗСУ // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401002-ne-huzhe->

[cygan-s-traktorom-pod-kievom-mestnye-zhiteli-gerojski-pohitili-u-vraga-benzovoz-s-dizelem-i-peredali-ego-vsuv](#) (11.05.22).

У міру продовження війни стають відомими нові факти героїзму українців, з якими вони протистоять жорстокому російському ворогові. Став відомим той факт, що в перші дні підлого нападу рашистів на Україну жителі Димера на Київщині викрали в окупантів бензовоз із дизпаливом. Так, мешканка Димера Світлана Костовецька знайшла у кабіні ключі та змогла проїхати на ньому зі своїм родичем до лісосмуги. Місцева лікарня використала дизпаливо для генератора, який постачав медиків електроенергією під час окупації, а бензовоз простояв у схованці всю окупацію. А згодом трофейну техніку рашистів передали у користування 72-й механізованій бригаді ЗСУ.

42. **Лугова Ю.** «Пора збирати кошти на ядерну боєголовку»: Притула показав «круті подарунки» волонтерів для ЗСУ // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399996-pora-sobirat-sredstva-na-yadernuyu-boegolovku-drug-nikityuk-pritula-pokazal-krutye-podarki-volonterov-dlya-vsuv> (19.04.22).

«Сергій Притула – веде активну волонтерську діяльність, збираючи гроші для армії та купуючи на них необхідне спорядження. Фоловери телеведучого і політика гідно оцінили його старання, написавши, що в Україні справді "круті" волонтери і такі ж "подарунки", які вони відправляють на фронт. А також порадили Сергію Притулі за його здібностей почати збирати гроші на ... ядерну боєголовку, щоб "привести до тями" путіна та його поплічників».

43. **Лугова Ю.** Ранок починається з «рокли»: Віра Брежнєва показала, як завантажує фури з гуманітаркою у Польщі (відео) // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401332-utro-nachinaetsya-s-rokly-vera-brezhneva-pokazala-kak-zagruzhaet-fury-s-gumanitarkoj-v-polshe-video> (19.05.22).

«Популярна співачка Віра Брежнєва, яка після нападу росії на нашу країну у лютому зробила свій вибір на користь сил добра, зараз часто виїжджає з Італії до Польщі, де допомагає волонтеру готувати гуманітарну допомогу для українців».

44. **Лугова Ю.** У Краматорську проводять екстрену евакуацію автотранспортом // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399523-v-kramatorske-provodyat-ekstrennuyu-evakuaciyu-avtotransportom> (08.03.22).

«На момент скоєння ракетного обстрілу на залізничному вокзалі люди завантажувалися у потяги. Було зроблено удар ракетами типу "Точка У" з касетними боєприпасами. Окупанти знали, що ціляться у громадянське населення, – сказав Голова Донецької обласної військової адміністрації Павло Кириленко. Постраждалих під час обстрілу евакуювали до сусідніх регіонів, волонтери розшуківали автомобілі швидкої допомоги для вивезення поранених».

45. **Лугова Ю.** «Це Глорія»: «суперкішка», яка дивом вижила в зруйнованому будинку Бородянки, стала новим символом стійкості українців // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400791-eto-gloriya-chudom-vyzhivshaya-v-razrushennom-dome-borodyanki-koshka-stala-novym-simvolom-stojkosti-ukraincev> (07.5.22).

«На початку травня волонтери врятували з розбомбленого багатопверхового будинку в Бородянці кішку, яка ховалася в рештках своєї квартири на 7 поверху. Аби зняти її звідти, рятувальники проявили справжній героїзм, адже добратися до тварини по сходах було неможливо, а пожежні драбини до 7 поверху не діставали. Тож спочатку зооволонтер потрапив у будинок за допомогою драбини, а потім пробирався вище, буквально балансуючи по зруйнованих конструкціях. Як виявилось, ракета влучила в цю багатопверхівку в Бородянці ще в березні, і майже два місяці тварина провела в будинку, де не було ані людей, ані води чи їжі»

46. **Микитюк В.** «Вантаж знищили, ми в лікарні»: під Черніговом рашисти обстріляли волонтерів // Факти та коментарі. URL: <https://crime.fakty.ua/399064-gruz-unichtozhili-my-v-bolnice-pod-chernigovom-rashisty-obstrelyali-volonterov> (29.03.2022 р.).

47. **Микитюк В.** Ветеран АТО на інвалідному візку подолав 10 кілометрів, рятуючись від обстрілів окупантів // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399038-veteran-ato-na-invalidnoy-kolyaske-preodolet-10-kilometrov-ubegaya-ot-obstrelov-okkupanta> (28.03.22).

Ігор Саханський проживав у Снігурівці Миколаївської області, де наразі точаться важкі бої. Розуміючи, що в будь-який момент може загинути, він, інвалід першої групи, зумів дивом вибратись з міста на візку. «Травма повністю полишила його можливості відчувати нижню частину тіла, – розповіла "ФАКТАМ" волонтерка Ольга Вербицька. – З 2016 року я опікуюся Ігорем. Півтора роки тому стан його здоров'я погіршився. І тільки після мого втручання (його вже жодна клініка не приймала) та допомоги керівника обласного управління охорони здоров'я був запрошений професор з Запоріжжя, який на базі нашої міської лікарні провів бійцю операцію. Ігорю ампутували одну ногу, а другу почистили та ризикнули залишити під подальше спостереження. Далі я домовилася в реабілітаційному центрі в Клевани Рівненської області про його лікування, де фахівці та підтримуюча терапія вдихнули в нього нове життя».

48. **Микитюк В.** «Вихопив з рук рашиста гранату та підірвав її»: про подвиг керівника товариства мисливців на Чернігівщині розповіли його друзі // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/402904-vyhvatil-iz-ruk-rashista-granatu-i-vzorval-ee-o-podvige-glavy-obcshestva-ohotnikov-na-chernigovcshine-rasskazali-ego-druzya> (22.06.22).

«Керівник Ріпкинського районного товариства мисливців і рибалок на Чернігівщині Анатолій Кульгейко став одним з героїв російсько-

української війни, хоча про його подвиг до цього часу було відомо мало подробиць. У це важко повірити, але чоловік підірвав гранатою себе та двох російських солдатів, щоб не віддати їм списки місцевих мисливців. Сталося це 11 березня».

49. **Микитюк В.** «Він не заслужив на таку страшну смерть»: під Гостомелем знайшли спалене кадирівцями тіло волонтера // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399789-on-ne-zasluzhil-takoj-strashnoj-smerti-pod-gostomelem-nashli-sozhzhennoe-kadyrovcami-telo-volontera> (14.04.22).

«У селищі Квасилів на Рівненщині попрощалися з волонтером Михайлом Супруном. Його із середини березня вважали зниклим безвісти, згодом чоловіка знайшли убитим біля села Мирча на Київщині. Це неподалік від Гостомеля, де йшли запеклі бої. Він з Рівненщини, але як почалася війна, то волонтером їздив бусом в Гостомель, возив туди речі та продукти, а по дорозі назад, вивозив звідти людей. За своїми переконаннями Міша був християнином-протестантом, ніс лише добро в цей світ, тому що в нього вірив. Як тільки почалася війна, Міша відразу поїхав допомагати. У Михайла Супруна залишилися семеро дітей віком від двох до 15 років та дружина Оксана. Вдова розповідає: її чоловік встиг зробити ще один рейс, вивіз з міста Бородянка 14 людей, зокрема двох кількаденних немовлят».

50. **Микитюк В.** Волонтерство під час війни: які трудові права та гарантії мають ті, хто допомагає наблизити перемогу // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400721-volonterstvo-vo-vremya-vojny-kakie-trudovye-prava-i-garantii-imeyut-te-kto-pomogaet-priblizit-pobedu> (05.05.22).

51. **Микитюк В.** «Грекобандерівка» в Афінах створила загін волонтерів і варить українським бійцям апельсинове варення// Факти та

коментарі. URL: <https://fakty.ua/398272-grekobanderovka-v-afinah-sozdala-otryad-volonterov-i-varit-ukrainskim-bojcam-apelsinovoe-varene> (14.03.22).

«Як тільки окупант своїми брудними чоботами став на нашу землю, зорганізувались українці не лише всередині країни, а й за її межами. У різних містах Європи вони збирають речі, ліки та продукти й передають до України, адже впевнені, що, тільки об'єднавшись у боротьбі, ми здатні перемогти окупанта. Однією з таких є Тетяна Сімончук, яка мешкає у грецьких Афінах та допомагає землякам та нашій армії!».

52. **Микитюк В.** «Доставляли цілі буси ліків, продуктів та спорядження»: поляк Міхел Лесковський з перших днів війни помагає Україні // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401930-dostavlyali-celye-busy-lekarstv-produktov-i-snaryazheniya-polyak-mihel-leskovskij-s-pervyh-dnej-vojny-pomogaet-ukraine> (01.06.22).

Міхел Лесковський з Варшави провів свою відпустку разом із волонтерами Рівного на місцевих складах, аби допомогти фізично та підтримати морально. «Наша громадська організація "Ресурсний центр підтримки ОСББ Рівненщини" займається волонтерством із самого початку війни», – розповіла "ФАКТМ" волонтерка Інна Коломієць. – "Допомагаємо військовим, цивільним, внутрішньо переміщеним особам. Чимало вантажів отримуємо від наших друзів з Польщі Анни та Януша, які буквально з перших днів почали доставляти цілі буси ліків, продуктів та спорядження до Рівного. На тиждень ми отримували від них по два буси"».

53. **Микитюк В.** «Евакуював біженців з Київщини»: рашисти розстріляли волонтера, батька шести дітей з Рівного // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398523-evakuiroval-bezhencev-s->

[kievcshiny-rashisty-rasstrelyali-volontera-otca-shesti-detej-iz-rovno](https://fakty.ua/402089-za-rabotoj-menshe-dumayu-o-vojn-81-letnyaya-pensionerka-s-utra-do-nochi-shet-dlya-voennyh)

(18.03.22).

Війна забирає бійців не тільки у зоні воєнних дій... Забирає кращих і на іншому фронті – волонтерському. 18 березня провели в останню путь рівненського волонтера Сергія Ільчука. Він займався евакуацією біженців з Київщини. Помер від тяжких поранень.

54. **Микитюк В.** «За роботою менше думаю про війну»: 81-річна пенсіонерка з ранку до ночі шиє для військових // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/402089-za-rabotoj-menshe-dumayu-o-vojn-81-letnyaya-pensionerka-s-utra-do-nochi-shet-dlya-voennyh>

(04.06.22).

Щоб наблизити перемогу, захисникам України допомагають і діти, і дорослі, навіть дуже поважного віку. Так, бронезилети, наколінники, а тепер і матраци шиє для ЗСУ 81-річна мешканка Лука-Мелешківської громади на Вінниччині Ганна Пестова. Дизайн матраців придумала сама, аби ті були теплими, легкими й мобільними. Загалом, для бійців ЗСУ уже передала 50 матраців.

55. **Микитюк В.** «Здається, цей біль ми не витримаємо»: рашисти вбили волонтера, який возив в окуповані села хліб та продукти // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400368-kazhetsya-chto-etu-bol-my-ne-vyderzhim-rashisty-ubili-volontera-vozivshego-v-okkupirovannye-sela-hleb-i-produkty> (27.04.22).

«Того березневого ранку 35-річний Сергій Кубрушко разом зі своїм 46-річним тестем Андрієм Шостаком везли до окупованого Мотижина під Києвом гуманітарну допомогу – медикаменти та продукти. Та до пункту призначення, де на них чекали сотні змучених та голодних людей, не доїхали. Автомобіль, на якому виднілась табличка, що це волонтери, став "ласим шматком" для рашистів. Вони викрали чоловіків та катували. Доля Андрія досі невідома, а тіло Сергія

знайшли на початку квітня у братській могилі біля села разом з убитими старостою Ольгою Сухенко, її чоловіком та сином».

56. **Микитюк В.** «Ми гнатимемо їх до самісінької Москви!»: мати та дочка з Волині стали на захист України // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399614-my-budem-gnat-ih-do-samoj-moskvy-mama-i-dochka-s-volyni-stali-na-zacshitu-ukrainy> (10.04.22).

Мати й донька разом служать у лавах 100-ї окремої бригади територіальної оборони! Впродовж перших днів дівчина допомагала мамі годувати військових на правах волонтера – але вже 28 лютого й сама вдягнула військовий однострій. Що ж до безпосередніх секретів приготування того ж таки борщу, Наталія та Вероніка Попозогло в один голос кажуть: «Головне любити і поважати людей, для яких готуєш – тоді все вдасться якнайкраще!».

57. **Микитюк В.** «Навіть на кладовище падають снаряди»: священник розповів, чому у Бучі загиблих ховали у братській могилі // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398868-dazhe-na-kladbicshe-padayut-snaryady-svyacshennik-rasskazal-pochemu-v-buche-pogibshih-horonili-v-bratskoj-mogile> (25.03.22).

Андрій Галавін – настоятель храму святого апостола Андрія Первозванного ПЦУ – через гуманітарний коридор зумів вибратись із пекла Бучі під Києвом. А перед тим відправив панахиду за вбитими місцевими жителями, яких поховали в братській могилі біля церкви разом з лікарями та волонтерами. «У XXI столітті братські могили – хто б міг таке уявити?» – розповів Андрій Галавін. – «Але для нас то вже стало реальністю».

58. **Микитюк В.** «Не вірили навіть тоді, коли отримали ключі. Плакали всі»: родині безвісти зниклого добровольця подарували квартиру // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/402581-ne-verili->

[dazhe-togda-kogda-poluchili-klyuchi-plakali-vse-seme-bez-vesti-propavshego-dobrovolca-podarili-kvartiru](#) (15.06.22).

«Володимир Хоменко з перших днів війни працює задля перемоги. Ще три місяці тому на постійній основі він поселив у себе 145 переселенців та допомагає їм з харчуванням. Паралельно із тим готує тушкованку, купує автомобілі на фронт, – розповів "ФАКТМ" лідер "Дорожнього контролю" Вінниччини та волонтер Володимир Затайдух. – Але як в будь-якого бізнесмена та просто звичайної людини гроші мають здатність закінчуватись. Нерухомість через війну погано продається. Якось ми сиділи із Володимиром й він заявив, що навіть через проблеми з фінансами сидіти склавши руки не може. Й запропонував подарувати бійцям та їхнім родинам квартири. Я спочатку був шокований. Перепитав, про яку кількість воїнів йдеться, товариш відповів, що вісім. Тобто він віддасть вісім квартир. Чесно кажучи, це й мене розчулило. Але знаючи цю людину, яка навіть власний позашляховик за 80 тисяч доларів віддала снайперам, я зрозумів, що це людина слова. Володимир доручив мені знайти бійців, які достойні такого подарунку».

59. **Микитюк В.** «Олексій із простреленим тілом зумів доїхати до блокпоста і там вже помер»: жахливі подробиці розстрілу волонтерів під Черніговом // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399204-aleksej-s-prostrelenym-telom-sumel-doehat-do-blokposta-i-tam-uzhe-umer-uzhasayucshie-podrobnosti-rasstrelya-volonterov-pod-chernigovom> (01.04.22).

60. **Микитюк В.** «Під час евакуації з Бучі втратила маму»: лікарка, яка виїхала з Луганська у 2014-му, зараз безплатно рятує поранених українців // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401263-vo-vremya-evakuacii-iz-buchi-poteryala-mamu-vrach-vyehavshaya-iz->

[luganska-v-2014-m-sejchas-besplatno-spasaet-ranenyh-ukraincev](#)

(17.05.22).

«Хірург-травматолог Оксана Мироненко у 2014 році з родиною рятувалася від війни з рідного Луганська. Вона, приїхавши до Бучі, почала допомагати армії: плела маскувальні сітки, робила сухі борщові набори на фронт. А зараз, через 8 років, Оксана знову була вимушена рятуватися від бойових дій, покинути гарний омріяний будинок в Бучі, роботу і їхати до Івано-Франківська. Під час евакуації Оксана втратила рідну маму, а батька поранили. Зараз Оксана хірург-волонтер, вона в Івано-Франківську оперує поранених та усіх, хто того потребує, безкоштовно».

61. **Микитюк В.** «Проїхав 31 тисячу кілометрів і врятував сотні дітей»: харків'янин евакуював дітей із шести дитячих будинків // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399211-proehal-31-tysyachu-kilometrov-i-spas-sotni-detej-harkovchanin-evakuiroval-detej-iz-shesti-detskih-domov> (01.04.22).

«Юрій Гордієнко з Харкова відмовляється від звання Героя. Але завдяки йому сотні українських дітей живі та цілі. Юрій евакуював дітей із шести дитячих будинків у Харкові, яким загрожувало бомбардування. Було здійснено 11 поїздок по 1400 км кожна, загалом – 30 800 км (туди й назад)».

62. **Микитюк В.** «Просимо нагородити його орденом "За мужність"»: 78-річного письменника з Маріуполя закатували рашисти // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399561-prosim-nagradit-ego-ordenom-za-muzhestvo-78-letnego-pisatelya-iz-mariupolya-zamuchili-rashisty> (09.04.22).

Біля Маріуполя від рук окупантів загинув журналіст, письменник, волонтер Євген Баль. Трагедія сталася в окупованому Мелекіному. У власному будинку Євгена Миколайовича 18 березня заарештували

російські військові. Начебто за компрометуючі фото з українськими військовими. Капітан 1 рангу, письменник і журналіст Євген Баль помер після триденного катування рашистськими орками. 7 квітня йому б виповнилося 79 років.

63. **Микитюк В.** Путін вагається між ядерним ударом по Києву і славою нехриста, що зруйнував святині Києво-Печерської лаври, – Мирослав Гай // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400824-putin-kolebletsya-mezhdu-yadernym-udarom-po-kievu-i-slavoj-nehristya-razrushivshego-svyatyny-kievo-pecherskoj-lavry---miroslav-gaj> (07.05.22).

Відомий український волонтер Мирослав Гай нагадав українцям, що розслаблятися не варто, і розказав, чого чекати далі від російської армії. А ще попросив вірити у наших бійців, які вміють воювати ефективно та безкомпромісно.

64. **Микитюк В.** Розстріляли прямо в інвалідному візку: на Луганщині окупанти вбили волонтера – героя публікації «ФАКТІВ» // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398226-rasstrelyali-pryamo-v-invalidnoj-kolyaske-na-lugancshine-okkupanty-ubili-volontera-geroya-publikacii-faktov> (13.03.22).

«У селі Борівському під Северодонецьком окупанти вбили відомого волонтера Олександра Кононова. З 2014 року Олександр допомагав українській армії, і за це поплатився, провівши три місяці у полоні у бойовиків. Після початку нової російської агресії Кононов не приховував своєї проукраїнської позиції. Волонтера вбили у його будинку – окупанти безжально застрелили людину в інвалідному візку».

65. **Микитюк В.** У Маріуполі люди почали вмирати з голоду // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398846-v-mariupole-lyudii-nachali-umirat-ot-goloda> (25.03.22).

«В умовах, коли централізована масова евакуація неможлива, ми бачимо сотні та тисячі натхнених прикладів взаємодопомоги. Ми вдячні волонтерам та небайдужим людям, які щоденно допомагають вивозити маріупольців із зони активних бойових дій».

66. **Микитюк В.** «У наше село сунуло 200 одиниць ворожої техніки!»: мужній пенсіонер на Чернігівщині дав бій рашистам // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401301-quot-v-nashe-selo-dvigalos-200-edinic-vrazheskoj-tehniki-quot-muzhestvennyj-pensioner-na-chernigovcshine-dal-boj-rashistam> (18.05.22).

67. **Микитюк В.** «У нього влучило 5 куль»: оперний співак отримав важкі поранення під Харковом, коли займався евакуацією людей // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400936-v-nego-popalo-5-pul-opernyj-pevec-poluchil-tyazhelye-raneniya-pod-harkovom-kogda-zanimalsya-evakuaciej-lyudej> (10.05.22).

«Сергій Іванчук потрапив під обстріл, коли займався евакуацією людей з Харківщини. Пораненого чоловіка медичним потягом доставлено до Львова. Від початку війни 29-річний хлопець вивіз із Салтівки та Охтирки близько 50 людей. Без вагань кожного дня він сідав у своє авто та евакуйовував людей з гарячих точок. Сергій отримав 5 кульових поранень. На щастя, поруч з ним були медики, вони й надали фахову допомогу. У реанімації Харкова Сергій пролежав 16 днів та дивом вижив!».

68. **Микитюк В.** У полон до окупантів потрапила легендарна парамедик Тайра // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398415-v-plen-k-okkupantam-popala-legendarnaya-paramedik-tajra> (17.03.22).

Легендарну парамедика Тайру (Юлію Паєвську) взяли у полон. Останніми днями Тайра рятувала у багатотраждальному Маріуполі поранених українців.

69. **Микитюк В.** У Харкові під обстрілом загинув волонтер, його сестру поранено // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398284-v-harkove-pod-obstrelom-pogib-volonter-ego-sestranena> (15.03.22).

У Харкові під обстріл в районі парку Горького вдень 14 березня потрапила машина волонтерів організації Help Army. Від тяжкого поранення загинув 26-річний хлопець, поранена жінка.

70. **Микитюк В.** Українка разом з однокласниками у США купила для ЗСУ тепловізор // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398571-ukrainka-vmeste-s-odnoklassnikami-v-ssha-kupila-dlya-vsu-teplovizor> (20.03.22).

«Українка з Білої Церкви Анна Макаренко, яка мешкає у США, разом зі своїми однокласниками організувала фандрайзинг на підтримку ЗСУ. Разом із іншими школярами Анна продавала на благодійному ярмарку випічку. Загальна сума зборів склала 2100 доларів. Кошти відправили в Україну! На них закуплено тепловізор для виявлення ворожих ДРГ вночі!»

71. **Микитюк В.** «Хотів побудувати реабілітаційний центр для ветеранів»: на Прикарпатті поховали героїчного воїна, який загинув на сході // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/402762-hotel-postroit-reabilitacionnyj-centr-dlya-veteranov-v-prikarpate-pohoronili-geroicheskogo-voina-pogibshego-na-vostoke> (19.06.22).

В Івано-Франківській області з почесними попрощались з 34-річним бійцем Олегом Перегудою з позивним Скіф. Відомо, що військовослужбовець пішов добровольцем на Донбас та служив у Нацгвардії, демобілізувався після поранення у 2016-му. З друзями-ветеранами створили «Українську Розумну Автоматику» – це приліжкова панель для лікарень, в якій розміщені кнопки виклику лікаря, світильників, доступ до Wi-Fi. Після повномасштабного

вторгнення рф Олег знову вирушив на передову. Він загинув у бою біля села Богородичне на Донеччині.

72. **Микитюк В.** «Це вже шоста жертва»: рашисти вбили 15-річного хлопця, який допомагав евакуювати буйволів з екопарку // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400754-eto-uzhe-shestaya-zhertva-rashisty-ubili-15-letnego-parnya-kotoryj-pomogal-evakuirovat-bujvolov-iz-ekoparka> (06.05.22).

Російські окупанти вчоргове обстріляли «Екопарк Фельдмана» на Харківщині – загинув 15-річний волонтер, двоє працівників поранені. 5 квітня його засновник Олександр Фельдман повідомив про майже повне знищення інфраструктури, на території якої мешкало 5000 тварин.

73. **Микитюк В.** Ціною свого життя врятував вагітну жінку: трагічна історія героя з Київщини, в якого рашисти випустили 15 куль // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399639-cenoi-svoej-zhizni-spas-beremennuyu-zhencshinu-tragicheskaya-istoriya-geroya-s-kievshiny-v-kotorogo-reshisty-vypustili-15-pul> (11.04.22).

33-річний Олег Ткачук з Київщини врятував життя двох людей. Натомість сам загинув під час повернення додому – його автівку впритул розстріляли рашисти.

74. **Микитюк В.** «Часничок для українських бійців принесла нам бабуся на милицях»: як мешканці Вінниці допомагають ВСУ // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/397946-chesnochok-dlya-ukrainskih-bojcov-prinesla-nam-babushka-na-kostylyah-kak-zhiteli-vinnicy-pomogayut-vsuv> (07.03.22).

«В той час коли сотні тонн гуманітарної допомоги направлені до найбільш постраждалих регіонів України, у Вінницькому військовому шпиталі розгорнули цілий штаб, де збирають допомогу пораненим воїнам. Усе необхідне просто несуть до контрольно-пропускного

пункту. Черги тут з дев'ятої ранку. Люди приходять кожні п'ять хвилин, інколи цілими родинами, не стримуючи сліз. Буквально за пів години тут назбирується до сотні пакунків. Приймають їх та перевіряють місцеві волонтерки Олена Верлан та Юлія Піскунова. Допомагає їм мама загиблого воїна – Ірина Зінов'єва. Їхні телефони постійно обривають дзвінки небайдужих, які цікавляться, що потрібно нести і як підтримати дух кожного воїна».

75. **Микитюк В.** «Через тіло пропускали електричний струм»: студент з Маріуполя розповів про пекельний полон у рашистів // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400156-cherez-telo-propuskali-elektricheskij-tok-student-iz-mariupolya-rasskazal-ob-adskom-plene-u-rashistov> (22.04.22).

20-річний азербайджанець Гусейн Абдуллаєв є студентом 3 курсу Маріупольського державного університету. 17 березня під час евакуації з міста, яке окупанти піддають постійним бомбардуванням, його було взято в полон російськими військовими. Гусейн розповідає: «Вперше приїхав до України у 2019 році, саме тоді я вступив до університету. Перші два роки навчався заочно через пандемію. Коли почалась війна 24 лютого, я надавав підтримку волонтерам у центрі допомоги у Маріуполі: носив продукти, облаштовував бомбосховища... 17 березня, коли ситуація дуже погіршилася, стало зрозуміло, що треба евакуюватись. Проїхавши кілька блокпостів, неподалік Бердянська, нас затримали російські військовослужбовці. Орки катували щодня. Як правило, били по 10–15 людей одразу. Але це не найстрашніше, електричного струму я боявся більше».

76. **Микитюк В.** Чотири дні шукають херсонського журналіста, який критикував окупантів у рідному місті // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398355-chetyre-dnya-icshut-hersonskogo-zhurnalista-kritikovavshego-okkupantov-v-rodnom-gorode> (16.05.22).

У місті Каховка на Херсонщині 12 березня зник місцевий журналіст Олег Батурін. На своїй сторінці у фейсбуці Олег Батурін висвітлював злочини російських окупантів, засуджував політику кремля і проводив розслідування щодо корупції. Крім того, він входив до Міжнародної федерації кінопреси. 14 березня стало відомо, що група євродепутатів вимагає звільнення викраденого в Каховці журналіста Олега Батурина.

77. **Микитюк В.** «Щоб заспокоїтись, сідаю за машинку»: 82-річний волонтер шиє на потреби армії // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400602-chtoby-uspokoitsya-sazhus-za-mashinku-82-letnij-volonter-shet-na-nuzhdy-armii> (02.05.22).

«82-річний киянин Володимир Цвілодуб невпинно працює щодня по 12 годин на добу. Для фронту він пошив понад 300 спальних мішків та 1900 похідних солдатських «шаф». Зручність баулів вже відчули майже 2000 бійців, в яких вони зберігають особистий скарб. Парамедики, госпітальєри, фронтові медики оцінили й безкаркасні ноші, які виготовив невтомний волонтер».

78. **Микитюк В.** «Я вважаю Україну своїм домом»: американець у Черкасах плете маскувальні сітки та допомагає ЗСУ // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399689-ya-schitayu-ukrainu-svoim-domom-amerikanec-v-cherkassah-pletet-maskirovochnye-setki-i-pomogaet-vsuv> (12.04.22).

«Після вторгнення рф 79-річний американець Кеп Хенслі, який нині проживає у Черкасах, щодня приходить у волонтерський центр та плете маскувальні сітки. Окрім того, він відкрив рахунок та допомагає евакуйованим, купує медикаменти. Цей сивий, але дуже активний та усміхнений чоловік вже став улюбленцем серед місцевих, які називають іноземця містер Кеп. А той у відповідь захоплюється нашим народом і переконливо каже, що Україна вже перемогла!».

79. **Микитюк В.** «Я пішла б воювати, але мені лише 16»: школярка з Коломиї шиє для військових спорядження // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401128-ya-poshla-by-voevat-no-mne-vsego-16-shkolnica-iz-kolomyi-shet-dlya-voennyh-snaryazhenie> (14.05.22).

Міла Мельничук – чемпіонка України з карате, яка у свої 16 сама може пошити розвантажувальний жилет та наколінники. Волонтерити в Народному домі в місті Коломия Міла почала з перших днів війни. потім перейшла у швейний цех, який координувала її мама. Дівчина з легкістю шиє розвантажувальні жилети та наколінники. Зізнається, що пішла б воювати, але на заваді надто юний вік.

80. **Микитюк В.** «Я прикинувся мертвим»: розстріляний рашистами волонтер розповів, як вижив // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399712-ya-pritvorilsya-mertvym-rasstrelyannyj-rashistami-volonter-rasskazal-kak-vyzhil> (12.04.22).

Волонтер Андрій Вербицький вижив після розстрілу рашистами та розповів про їх звірства у Мотижині Київської області, де окупанти закатували сім'ю старости Ольги Сухенко. Весь цей час орки випитували у волонтерів позиції українських військових, але ті нічого не знали, адже возили людям гуманітарну допомогу.

81. **Мозговий І.** «Буде ходити»: лікарі врятували ноги дівчинці, яка вивезла з Попасної чотирьох дорослих // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400787-budet-hodit-vrachi-spasli-nogi-devochke-kotoraya-vyvezla-iz-popasnoj-chetyreh-vzroslyh> (07.05.22).

«Жінка зі своєю хрещеницею Лізою Чернишенко вийшли пройтися околицями, і побачили, що на дорозі стояв автомобіль, у якому перебували четверо поранених, троє чоловіків та жінка. Вони просили довести їх до лікарні у Бахмуті. Ніхто зі знайомих дорослих на це не наважився, шлях до лікарні пролягає під російським обстрілом. Але

навіть не маючи прав водія, дівчинка вміла керувати авто, і везти поранених зголосилася сама. Замінованою дорогою проїхало понад 30 кілометрів. Дівчинку поранило в обидві ноги. Як з нестерпним болем вона могла й далі керувати автомобілем, медики не розуміють. Кажуть, ноги вдалося зберегти, довелося ампутувати лише один палець. Хоча лікування буде тривалим, дівчинка ходитиме».

82. **Мозговий І.** 9 громадських журналістів Криму утримуються в тюрмах Росії, – МЗС України // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/377719-9-grazhdanskih-zhurnalistov-kryma-nahodyatsya-v-tyurme-rossii---mid-ukrainy> (06.06.21).

Російські окупанти продовжують тиск та репресії проти вільної професійної журналістики в окупованому Криму і на сьогодні незалежна журналістика на півострові повністю знищена як явище. В цих умовах виник феномен громадянського журналізму, коли звичайні люди з активною громадянською позицією взяли на себе виконання функцій ЗМІ, заповнюючи вакуум незалежного та неупередженого висвітлення ситуації на окупованому півострові. Наразі 9 громадянських журналістів, незаконно утримуються в російських тюрмах, один перебуває під домашнім арештом. Це – Сервер Мустафаєв, Тимур Ібрагімов, Марлен Асанов, Сейран Салієв, Ремзі Бекіров, Руслан Сулейманов, Осман Арифмететов, Рустем Шейхалієв, Амет Сулейманов. 10 березня у тимчасово окупованому Сімферополі російська ФСБ затримала журналіста «Крим Реалії» Владислава Єсипенка, – повідомили в МЗС України.

83. **Мозговий І.** Зірка серіалу «Слід» став «рятувальником тварин»: три тижні їздить Ірпенем, відшукуючи кішок, собак і хом'ячків // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399289-zvezda-seriala-sled-stal-spasatelem-zhivotnyh-tri-nedeli-ezdit-po-irpenyu-otyskivaya-koshek-sobak-i-homyachkov> (03.04.22).

Актор Олексій Суровцев, відомий за роллю у серіалі «Слід», зайнявся порятунком домашніх тварин, яких їхні господарі, що рятувалися від війни, покинули у квартирах.

84. **Мозговий І.** Злата Огневич розповіла, як врятувала бійців на передовій // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401761-zlata-ognevich-rasskazala-kak-spasla-bojcov-na-peredovoj> (28.05.22).

«Я давала благодійний концерт, збрала кошти і одразу передала їх волонтеру. І те, що закупили на ці гроші, врятувало життя бійцям. Вони надіслали смс з передової зі словами, що те, що я надіслала, вже врятувало життя», – сказала артистка.

85. **Мозговий І.** Переговори Росії та США: у Києві пройшла акція #СкажиПутіну_НІ (фото, відео) // Факти та коментарі. URL: https://fakty.ua/393525-peregovory-rossii-i-ssha-v-kieve-proshla-akciya-skazhiputinu_ni-foto-video (09.01.22).

«9 січня в центрі столиці на Михайлівській площі влаштували акцію "#СкажиПутіну_НІ", на якій зібралось кілька десятків людей. Захід відбувається напередодні міжнародних перемовин з Росією щодо ситуації навколо України та протидії російській агресії. Так, активісти, учасники акції принесли прапори України, Казахстану та Білорусі, а також розгорнули великий плакат з написом "Скажи Путіну НІ" та блакитно-жовте полотнище».

86. **Мозговий І.** Шикарну вишиванку Зеленського продали з молотка за 100 тисяч доларів // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/402128-shikarnuyu-vyshivanku-zelenskogo-prodali-s-molotka-za-100-tysyach-dollarov> (05.06.22).

Вишита сорочка, яку президент України Володимир Зеленський одягав на День вишиванки, 19 травня, була продана на благодійному аукціоні за 100 тисяч доларів. Покупцем лоту стала юридична компанія Asters USA. Аукціон відбувся в п'ятницю 3 червня, в рамках презентації програми United 24, на території Українського Дому, у Вашингтоні.

Ідея створення спільної платформи United 24 на допомогу Україні виникла через велику кількість запитів на пожертви з усього світу. Під час благодійного аукціону в п'ятницю, окрім вишитої сорочки українського президента були продані футболки із підписами Артема Довбика та Андрія Ярмоленка, в яких вони змагалися під час виграшного матчу української збірної проти збірної Шотландії, 1 червня. Також, «з молотка» пішов відомий керамічний кухоль у формі півника, аналогічний тому, який вцілів на шафці в обстріляному росіянами житловому будинку, в селищі Бородянка, що на Київщині, поштові марки із цитатою українських військових на о. Зміїний та інші лоти.

87. **Музика Л.** Дантес віддав свій яскравий автомобіль «Тесла» київським волонтерам // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400284-dantes-otdal-svoj-yarkij-avtomobil-tesla-kievskim-volonteram> (25.04.22).

«Відомий український співак Володимир Дантес, якого назвали ворогом росії та заборонили в'їзд у країну на 50 років через його патріотичну позицію, зробив свій внесок у наближення перемоги над рашистами. Артист передав свій неоновий автомобіль "Тесла" київським волонтерам. На цій машині вони розвозять гуманітарну допомогу дітям та нашим захисникам».

88. **Музика Л.** Джамала продає унікальну сукню-вишиванку, в якій відкривала «Євробачення» в Києві // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400970-dzhamala-prodaet-unikalnoe-plate-vyshivanku-v-kotorom-otkryvala-evrovidenie-v-kieve> (11.05.22).

Співачка Джамала, яка під час війни стала волонтером та допомагає збирати кошти для України по всьому світу, продає свою унікальну сукню-вишиванку, в якій відкривала конкурс «Євробачення» в Києві. Кошти, отримані за продаж сукні, будуть направлені для ЗСУ та постраждалим від військових дій. Раніше, на благодійному концерті у

Бірімгемі з Едом Шираном та Джамалою зібрали майже 16 млн доларів для українських біженців.

89. **Музика Л.** Дмитро Ступка ініціював створення спеціального фонду для відновлення знищеного драмтеатру в Маріуполі // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401394-dmitrij-stupka-iniciiroval-sozdanie-specialnogo-fonda-dlya-vozobnovleniya-unichtozhennogo-dramteatra-v-mariupole> (20.05.22).

90. **Музика Л.** Ексклюзивну сукню-вишиванку Джамали продали на аукціоні за вражаючу суму // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401357-eksklyuzivnoe-plate-vyshivanku-dzhamaly-prodali-na-aukcione-za-vpechatlyayucshuyu-summu> (19.05.22).

Дизайнерська сукня-вишиванка Джамали, яка була виставлена на аукціон, продана за рекордну суму. На аукціоні Catawiki вбрання пішло з молотка за 173 тисячі гривень. Загалом організатори зібрали 276 тисяч гривень. Усі виручені кошти будуть передані благодійному фонду Yellow-Blue, який допомагає українцям, які постраждали у війні.

91. **Музика Л.** Замість подарунків – «Байрактари»: Сергій Притула у свій день народження оголосив наймасштабніший збір на «пташки» для ЗСУ // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/402920-vmesto-podarkov-bajraktary-sergej-pritula-v-svoj-den-rozhdeniya-obyavil-samyj-masshtabnyj-sbor-na-ptichki-dlya-vsu> (22.06.22).

Відомий телеведучий, громадський діяч та волонтер Сергій Притула оголосив наймасштабніший збір – 500 млн гривень. На ці гроші він планує купити три ударні безпілотники «Байрактар» для наших захисників.

92. **Музика Л.** «Зараз усі ризикують життям»: батько Злати Огневич вирушив на передову // Факти та коментарі. URL:

<https://fakty.ua/399189-sejchas-vse-riskuyut-zhiznyu-otec-zlaty-ognevich-otpravilsya-na-peredovuyu> (01.04.22).

«Популярна українська співачка Злата Огневич, яка з перших днів війни зайняла активну позицію, допомагає волонтерам, підтримує наших воїнів на передовій своїми виступами, розповіла, що її батько приєднався до захисників України. Він, як лікар, вирушив на Харківщину рятувати поранених».

93. **Музика Л.** Михайло Поплавський подарував дороге обладнання для Інституту серця // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401912-mihail-poplavskij-podaril-dorogoe-oborudovanie-dlya-institutu-serdca> (31.05.22).

94. **Музика Л.** «Стільки сліз я ще не бачила»: Ірина Федішин та Євген Хмара виступили в центрі для переселенців у Львові // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398691-stolko-slez-ya-ecshe-ne-videla-irina-fedishin-i-evgenij-hmara-vystupili-v-centre-dlya-pereselencev-vo-lvove> (22.03.22).

Популярна співачка Ірина Федішин із перших днів війни стала волонтером, збирає кошти для української армії та підтримує вимушених переселенців. Разом із піаністом Євгеном Хмарою вони виступили в центрі для біженців у Львові, куди з'їжджаються тисячі людей із гарячих точок.

95. **Музика Л.** Тіна Кароль у Польщі зібрала понад 42 мільйони гривень для допомоги Україні // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398637-tina-karol-v-polshe-sobrala-bolee-42-millionov-griven-dlya-pomocshi-ukraine> (21.03.22).

96. **Музика Л.** 13-річний син Тіни Кароль став волонтером у Варшаві // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399160-13-letnij-syn-tiny-karol-stal-volonterom-v-varshave> (31.03.22).

13-річний син співачки Тіни Кароль, яка організувала у Варшаві мітинг на підтримку України, приїхав до матері на канікули до Польщі, щоб долучитись до волонтерського руху та підтримати українських дітей. Співачка поділилася, що Веніамін також брав участь у акції зі збирання грошей для українських біженців в Англії: він танцював гопак в українському культурному центрі, де було зібрано три тисячі фунтів (приблизно 116 тисяч гривень). Гроші передали до Британського фонду допомоги постраждалим від війни в Україні. Гопак Веня навчився танцювати ще у шестирічному віці.

97. **Музика Л.** «Україна переможе і стане найпотужнішою країною Європи»: Тіна Кароль виступила на благодійному вечорі в Каннах // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401386-ukraina-pobedit-i-stanet-samoj-mocshnoj-stranoj-evropy-tina-karol-vystupila-na-blagotvoritelnom-vechere-v-kannah> (20.05.22).

98. **Музика Л.** «Це один із найбільш знакових концертів у моєму житті»: Святослав Вакарчук виступив на львівському вокзалі // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398255-eto-odin-iz-samyh-naibolee-znakovyh-koncertov-v-moej-zhizni-svyatoslav-vakarchuk-vystupil-na-lvovskom-vokzale> (14.03.22).

Святослав Вакарчук із перших днів війни виступає перед волонтерами, пораненими солдатами, мешканцями міст.

99. **Музика Л.** Kalush Orchestra продали на аукціоні нагороду «Євробачення» та рожеву панаму за рекордну суму // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401830-kalush-orchestra-prodali-na-aukcione-nagradu-evrovideniya-i-rozovuyu-panamu-za-rekordnuyu-summu> (30.05.22).

Переможці «Євробачення» гурт Kalush Orchestra, які виставили на аукціон трофей конкурсу – Кришталевий мікрофон та рожеву панаму соліста Олега Псюка, заробили рекордну суму. Головну нагороду

пісенного конкурсу продали за 900 тисяч доларів! А за панаму врятували понад 11 мільйонів гривень! Усі зароблені кошти музиканти вирішили передати для ЗСУ. Окрім безпілотника планують придбати обладнання для ЗСУ. Аукціон провели спільно з телеведучим, громадським діячем та волонтером Сергієм Притулою.

100. **Ніколенко Д.** «Бандерівець за переконаннями і волонтер по духу»: щемна розповідь про 89-річного Сергія Вознюка, найстарішого волонтера України // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/388248-banderovec-po-ubezhdeniyam-i-volonter-po-duhu-cshemyacshij-rasskaz-o-89-letnem-sergee-voznyuke-starejshem-volontere-ukrainy> (31.10.21).

«89-річний Сергій Ілліч Вознюк з міста Ямполя, що на Вінниччині, плете маскувальні сітки для українських воїнів. Чоловік вважає себе одним з найстаріших активних волонтерів країни. Нині у Ямполі діє волонтерська організація у складі місцевого журналіста та громадського активіста Василя Кізки та Сергія Вознюка».

101. **Осипчук І.** Вихователька врятувала 30 дітей з Чернігова, в якому зараз гуманітарна катастрофа // Факти та коментарі. <https://fakty.ua/398729-vospitatelnica-spasla-30-detej-iz-chernigova-v-kotorom-sejchas-gumanitarnaya-katastrofa> (23.05.22).

«Співробітниці дитячого притулку Наталі Песоцькій довелося майже місяць прожити в підвалі зі своїми вихованцями. Найменшому з них – 3,5 року. Ніхто зі співробітників дитячого притулку, окрім Наталі Песоцької, не лишився з вихованцями. Діти молили Наталю Іванівну не лишати їх самих на ніч, не йти додому. Тож чуйна вихователька перебралася у підвал зі своїми власними дітьми. Готувала на всіх їжу, доглядала за малечою. Двічі в будівлю притулку влучали російські чи то снаряди, чи то бомби. Жінці довелося ховатися з малечою в монастирських келіях. На щастя, врешті їй вдалося знайти можливість виїхати зі всіма 30 дітьми спочатку до Києва, а потім – до Івано-Франківська».

102. **Осипчук І.** «Вперше за три місяці побачив людей»: волонтери дісталися до чорнобильських самоселів // Факти та коментарі. <https://fakty.ua/400312-vpervye-za-tri-mesyaca-uvidel-lyudej-volontery-dobralis-do-chernobylskih-samoselov> URL: <https://fakty.ua/400312-vpervye-za-tri-mesyaca-uvidel-lyudej-volontery-dobralis-do-chernobylskih-samoselov> (26.04.22).

103. **Осипчук І.** «Діти залишилися з чоловіком, а я пішла на війну»: львів'янка Ірина Клейменова стала солдатом // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399553-deti-ostalis-s-muzhem-a-ya-poshla-na-voynu-lvovyanka-irina-klejmenova-stala-soldatom> (09.03.22).

Мама двох дітей волонтерка Ірина Клейменова зі Львова пішла добровольцем на війну. Чоловік залишився вдома з дочкою та сином.

104. **Осипчук І.** Окупанти призначили винагороду за нашого командира та погрожували вбити його сім'ю, – учасник боїв за Ірпінь // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400012-okkupanty-naznachili-voznagrazhdenie-za-nashego-komandira-i-grozili-ubit-ego-semyu---uchastnik-boev-za-irpen> (19.04.22).

Розповідає учасник оборони Ірпеня відомий волонтер Павло Нетесов (позивний «Цитадель») з Києва: «До 24 лютого бойового досвіду в мене не було, – каже Павло. – З 2014-го по 2017 рік я брав участь у гуманітарних та волонтерських проєктах, створив кілька військових музеїв, але не воював зі зброєю в руках. Солдатом став в Ірпені. Наразі на своїй машині допомагаю людям діставатися до їхніх будинків у селах Київської області, звідки вони були змушені тимчасово евакуюватися через війну. Ще допомагаю розвозити гуманітарку. До того ж долучився до збору тіл загиблих солдатів».

105. **Осипчук І.** «Окупанти дзвонили до родичів вбитого ними волонтера і вимагали 20 тисяч за звільнення»: розповідь очевидця про звірства рашистів під Києвом // Факти та коментарі. URL:

<https://fakty.ua/400491-okkupanty-zvonili-rodstvennikam-ubitogo-imi-volontera-i-trebovali-20-tysyach-za-ego-osvobozhdenie-rasskaz-ochevidca-o-zverstvah-rashistov-pod-kievom> (30.04.22).

На початку 2015 року «ФАКТИ» розповіли винятково драматичну історію, про те, як волонтер з Києва Володимир Петренко двічі пережив полон у донецьких сепаратистів. Коли росія відкрито вторглася в Україну, Володимир, записавшись в територіальну оборону, налагодив дуже корисну для ЗСУ роботу – корегування вогню артилерії по позиціях загарбників на декількох ділянках оборони столиці. Після звільнення Київщини йому довелося взяти участь в викритті надзвичайно жорстокої афери, яку російські окупанти намагалися повернути щодо родичів вбитої ними людини.

106. **Осипчук І.** Окупанти призначили винагороду за нашого командира та погрожували вбити його сім'ю, – учасник боїв за Ірпінь // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400012-okkupanty-naznachili-voznagrazhdenie-za-nashego-komandira-i-grozili-ubit-ego-semyu---uchastnik-boev-za-irpen> (19.04.22).

Розповідає учасник оборони Ірпеня відомий волонтер Павло Нетесов (позивний «Цитадель») з Києва: «До 24 лютого бойового досвіду в мене не було, – каже Павло. – З 2014-го по 2017 рік я брав участь у гуманітарних та волонтерських проєктах, створив кілька військових музеїв, але не воював зі зброєю в руках. Солдатом став в Ірпені. Наразі на своїй машині допомагаю людям діставатися до їхніх будинків у селах Київської області, звідки вони були змушені тимчасово евакуюватися через війну. Ще допомагаю розвозити гуманітарку. До того ж долучився до збору тіл загиблих солдатів».

107. **Осипчук І.** «Під час оборони Києва наше село Горенка знаходилось біля самої лінії фронту»: як люди виживали в епіцентрі війни// Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/399781-vo-vremya->

[oborony-kieva-nashe-selo-gorenka-nahodilos-u-samoj-linii-fronta-kak-lyudi-vyzhivali-v-epicentre-vojnju](#) (14.04.22).

Місцева активістка Лариса Ліщинська про евакуацію місцевих жителів: «Її проводили наші активісти на особистих легкових автомобілях. Всього було залучено 7 машин. Щоб налагодити комунікацію між волонтерами та охочими виїхати з села, ми створили телеграм-канал "Наша громада". За його допомогою домовлялися, скількох людей, з який хат і в який час забирати. Зрозуміло, що намагалися проскочити в перервах між обстрілами, але це вдавалося не завжди – нерідко доводилося на повній швидкості нестися, не дивлячись на те, що довкола вибухали ворожі снаряди від "Градів" та міни. За день кожний з волонтерів робив по 3–4, а то й 5 ходок в Київ та назад в Горенку. Як правило, односельців доставляли до Центрального залізничного вокзалу столиці. Але було й таке, що везли зразу в Західну Україну. Назвати точну кількість односельців, яких ми евакуювали, важко. Приблизно десь 700–800 осіб. Здебільшого це люди віком 35–45 років і, безумовно, діти».

108. **Осипчук І.** «Ризикуючи власним життям, врятував з Ірпеня понад 200 людей»: подвиг волонтера Червоного Хреста України // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401696-riskuya-sobstvennoj-zhiznyu-spas-iz-irpenya-bolee-200-chelovek-podvig-volontera-krasnogo-kresta-ukrainy> (27.05.22).

Про волонтера загону швидкого реагування товариства Червоного Хреста України 44-річного Тимофія Овраха.

109. **Осипчук І.** «Український військовий утік із полону та вивіз із Маріуполя сім'ю друга»: як зараз евакуюють маріупольців // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/402614-ukrainskij-voennyj-bezhal-iz-plena-i-vyvez-iz-mariupolya-semyu-druga-kak-sejchas-evakuiruyut-mariupolcev> (16.06.22).

«Я не передбачав, що мої намагання евакуювати з Маріуполя батьків швидко переростуть у волонтерський проєкт, до якого долучилась велика кількість небайдужих людей – одні з них дають кошти, інші не дивлячись на смертельну небезпеку, їдуть на машинах в Маріуполь, щоб врятувати звіди місцевих мешканців і доставити їм продукти, ліки, найнеобхідніші речі», – розповів "ФАКТАМ" телеведучий, волонтер та блогер Денис Мінін, – "Наша команда вже вивезла з Маріуполя, який знаходиться на межі гуманітарної катастрофи, майже 2 тисячі людей, серед них близько 200 дітей. Лишаємося одною з небагатьох волонтерських організацій, які продовжують цю роботу, причому не тільки в Маріуполі, але й на інших окупованих територіях Донецької та Запорізької областей. Про нас зараз знімають фільми творчі групи BBC та Netflix"».

110. **Осипчук І.** *«Я розписала пряник і передала його президенту Зеленському»*: 12-річна волонтерка щодня робить з мамою сотні смаколиків для бійців // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401200-ya-raspisala-pryanik-i-peredala-ego-prezidentu-zelenskomu-12-letnyaya-volonter-kazhdyj-den-delaet-s-mamoj-sotni-sladostej-dlya-bojcov> (16.05.22).

«Серед понад ста волонтерів, яких 10 травня нагородили відзнаками мерії Києва та Оболонського району столиці за допомогу ВСУ з перших днів війни, була одна дитина – 12 річна Настя Брезгіна. Від початку війни дівчинка вручну розписала для наших захисників величезну кількість (скільки саме, не рахували) пряників, які на професійній кухні випікає її мама з колегами та волонтерами. Настя щодня ходить з мамою на роботу. До обіду школярка дистанційно вчиться, а потім до самого вечора розписує смаколики для бійців».

111. **Охрименко О.** *«Не визнаємо»*: в ЄС різко відреагували на «вирок» Чубарову // Факти та коментарі. URL: (03.06.21).

Після того, як окупаційний «суд» в Криму заочно засудив українського депутата Рефата Чубарова до великого штрафу і шести років ув'язнення, в Євросоюзі заявили, що вважають і суд, і судовий процес незаконними, а звинувачення – політично вмотивованими. В окупованому Криму Чубарова засудили за «справу 26 лютого». Тоді кримські татари і проукраїнські активісти вийшли на масовий мітинг проти захоплення кримського парламенту і російської окупації півострова Крим.

112. **Пак С.** Зірки українського футболу та шоу-бізнесу зіграють у Києві на підтримку ЗСУ // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/402618-zvezdy-ukrainskogo-futbola-i-shou-biznesa-sygrayut-v-kieve-v-podderzhku-vs> (16.06.22).

19 червня, на стадіоні столичної загальноосвітньої школи № 256 (вулиця Озерна на Оболоні) відбувся благодійний футбольний турнір на підтримку Збройних сил України та територіальної оборони.

113. **Поліщук І.** Хтось несе свою тварину 17 км, а хтось дзвонить ветеринарам і цікавиться евтаназією, – волонтер Віталій Дайнега // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/398650-kto-to-neset-svoe-zhivotnoe-17-km-a-kto-to-zvonit-veterinaram-i-interesuetsya-evtanaziej-volonter-vitalij-dajnega> (21.03.22).

Те, як ставиться хазяїн до домашнього улюбленця під час війни, багато що говорить про людину. Одні лишають напризволяще своїх тварин за зачиненими дверима або викидають їх на вулицю, інші – десятки кілометрів несуть песика чи кішечку в безпечне місце. Про це розповідає засновник проєкту «Український свідок» волонтер Віталій Дайнега.

114. **Симоненко С.** Президент ФК «Рух» Григорій Козловський отримав «Знак пошани» за допомогу ЗСУ // Факти та коментарі. URL:

<https://fakty.ua/401343-prezident-fk-ruh-grigoriy-kozlovskij-poluchil-znak-pocheta-za-pomocsh-vsu> (19.05.22).

За благодійну діяльність і допомогу Україні Григорій Козловський отримав уже з півтора десятка нагород від президента і військових. Почесного президента футбольного клубу «Рух» (Львів) Григорія Козловського нагородили відзнакою «Знак пошани» за вагомий внесок і допомогу Збройним Силам України. Це найвища нагорода для цивільних.

115. **Симоненко С.** Українські дизайнери створюють благодійні шоуруми, щоб допомогти ЗС // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/400200-ukrainskie-dizajneri-sozdayut-blagotvoritelnye-shourumy-v-pomocsh-vs> (23.04.22).

В Одесі та Києві відкрилися волонтерські бутики, куди дизайнери та відомі бренди одягу зможуть пожертвувати свої ексклюзивні роботи. Виручені від продажу кошти підуть до фонду допомоги ЗСУ та мешканцям України.

116. **Сметанська О.** Шедеври Івана Марчука та Марії Примаченко допоможуть врятувати життя // Факти та коментарі. URL: <https://fakty.ua/401855-shedevry-ivana-marchuka-i-marii-primachenko-pomogut-spasti-zhizni> (30.05.22).

У Києві стартував благодійний онлайн-аукціон ART CAN HELP («Мистецтво може допомогти»), лотами на якому були предмети мистецтва відомих майстрів – Івана Марчука, Марії Примаченко, Віктора Зарецького, Анатолія Криволапа, Олександра Ройтбурда, Олександра Сухоліта, Олега Тістола, Алли Горської, Любові Панченко. Половину виручених коштів планують передати Фонду «Повернись живим» для порятунку життів захисників України.